

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 112/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Danicou Holováčovou, advokátkou, Čajakova 5, Košice, proti uzneseniam Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 50 Ek 1165/2020 z 31. mája 2021 a č. k. 50 Ek 1165/2020 zo 16. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje uznesenia zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutých uznesení vyplýva nasledovný stav veci: Na základe návrhu oprávneného Slovenskej kancelárie poisťovateľov, Bajkalská 19B, Bratislava, IČO 36 062 235, na vykonanie exekúcie sa proti sťažovateľovi ako povinnému v 1. rade začalo exekučné konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 50 Ek 1165/2020 pre vymoženie pohľadávky vo výške 5 702,70 eur s príslušenstvom priznanej na základe vykonateľného exekučného titulu, ktorým je platobný rozkaz Okresného súdu Košice II č. k. 22 C 20/2019 z 27. mája 2019 (ďalej len „platobný rozkaz“ alebo „exekučný titul“).

3. Sťažovateľovi bolo 21. augusta 2020 doručené upovedomenie o začatí exekúcie. Dňa 5. novembra 2020 podal sťažovateľ súdnemu exekútorovi návrh na zastavenie exekúcie, ktorý odôvodnil tým, že platobný rozkaz mu nebol doručený. Namietal, že konajúci súd využil inštitút fikcie doručenia v zmysle § 111 až § 116 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), čím nerešpektoval § 266 CSP. Na základe týchto skutočností zastával názor, že je neprípustné, aby bola exekúcia vedená na podklade takého súdneho rozhodnutia, ktoré síce je opatrené pečiatkou vykonateľnosti, ale po materiálnej stránke vykonateľné nie je. Exekučný súd nedostatočne preskúmal podmienky právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu.

4. Okresný súd uznesením z 31. mája 2021 vydaným vyšším súdnym úradníkom návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie podľa § 611 ods. 3 Exekučného poriadku zamietol. V odôvodnení uviedol, že pri posudzovaní návrhu na zastavenie exekúcie zistil, že návrh na zastavenie exekúcie sťažovateľ podal po uplynutí 15-dňovej lehoty, a preto v zmysle § 61k ods. 3 Exekučného poriadku v neskôr podaných návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietat' len právne skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí uvedenej lehoty. V danom prípade sťažovateľ nepreukázal takéto skutočnosti. Poznamenal, že v § 61k ods. 2 Exekučného poriadku je vyjadrená koncentračná zásada rozhodovania o návrhu na zastavenie exekúcie, v zmysle ktorej povinný je pod hrozbou neprihliadnutia na jeho procesný úkon uviesť všetky relevantné tvrdenia a zároveň k tomu prislúchajúce dôkazné návrhy v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. Ak ich podá oneskorene (napr. dôkazný návrh), súd na ne neprihliadne. Konštatoval, že exekučné konanie začalo dôvodne, pretože ku dňu podania návrhu na vykonanie exekúcie sťažovateľ nesplnil svoj dlh riadne a včas. Zároveň uviedol, že adresoval Okresnému súdu Košice II žiadosť o súčinnosť, v ktorej ho požiadal o zaslanie kópie doručenky k platobnému rozkazu. Okresný súd Košice II zaslal okresnému súdu doručenku predmetného platobného rozkazu, z ktorej vyplýva, že sťažovateľovi bol listinne doručený 7. júna 2019. Na základe zistených skutočností súd konštatoval, že návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie je nedôvodný, pretože sťažovateľ svoj návrh na zastavenie exekúcie podal po uplynutí 15-dňovej lehoty a s poukazom na § 61k ods. 3 Exekučného poriadku sťažovateľ v návrhu na zastavenie exekúcie neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal dôvody na zastavenie exekúcie v zmysle § 61k ods. 1 Exekučného poriadku.

5. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením zo 16. septembra 2021 vydaným sudcom tak, že sťažnosť zamietol. Napriek zneniu § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí, s poukazom na nesúhlas s argumentáciou sťažovateľa prezentovanou v sťažnosti sa súd vysporiadaval s najdôležitejšími dôvodmi v nej uvádzanými. Uviedol, že exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný zisťovať, či exekučný titul, na základe ktorého sa vykonáva exekúcia, je vykonateľný, a to aj v prípade, že je opatrený doložkou vykonateľnosti, pokiaľ je jeho správnosť účastníkom konania spochybnená. Ďalej uviedol, že ak exekučný súd v ktoromkoľvek štádiu konania (na návrh, aj bez návrhu) zistí, že rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom, nie je vykonateľné, exekúciu musí zastaviť. Odkazujúc na relevantnú judikatúru ústavného súdu, dôvodil, že bolo povinnosťou exekučného súdu dôsledne sa zaoberať obranou sťažovateľa, že exekučný titul mu nebol účinne, resp. správne procesne doručený, keďže prípadné preukázanie tejto skutočnosti by nutne muselo viesť k záveru

o nevykonateľnosti exekučného titulu a následne k zastaveniu exekúcie. Ak by sa súd nezaoberal v rámci exekučného konania námietkou sťažovateľa o tom, že mu nebol exekučný titul riadne doručený, porušil by jeho právo na spravodlivý proces. Vyšší súdny úradník síce v uznesení konštatoval, že sťažovateľ podal svoj návrh na zastavenie exekúcie po lehote uvedenej v § 61k ods. 2 Exekučného poriadku, no v odôvodnení uznesenia sa zároveň zaoberal argumentmi sťažovateľa uvedenými v návrhu na zastavenie exekúcie, čím teda postupoval v súlade s už uvedeným. Na účel preskúmania doručenia platobného rozkazu vyšší súdny úradník žiadal Okresný súd Košice II o predloženie doručenky preukazujúcej doručenie exekučného titulu sťažovateľovi a z obsahu predloženej doručenky považoval exekučný súd za preukázané, že platobný rozkaz bol sťažovateľovi listinne doručený 7. júna 2019. Okresný súd dodal, že z doručenky vyplýva, že ako adresát na doručenke je uvedený sťažovateľ, a tiež to, že exekučný titul (spolu s prílohami) bol sťažovateľovi doručovaný na adresu [REDAKOVANÉ], ktorá je podľa Registra obyvateľov Slovenskej republiky evidovaná ako adresa trvalého pobytu sťažovateľa od 20. októbra 1997. V tejto súvislosti okresný súd doplnil, že doručenka má povahu verejnej listiny (§ 111 ods. 1 CSP) a ako taká preukazuje pravdivosť toho, čo sa v nej potvrdzuje, čo znamená, že pre ňu platí vyvrátiteľná domnienka jej správnosti, pričom jej správnosť sa v súdnom konaní nedokazuje, dokazuje sa potom len jej prípadná nesprávnosť. Z doručenky (preukazujúcej doručenie exekučného titulu sťažovateľovi) nevyplýva, že by súd pri doručovaní exekučného titulu (platobného rozkazu) využil fikciu doručenia a postupoval teda v rozpore s § 266 CSP, ako namietal sťažovateľ. Okresný súd zároveň uviedol, že sťažovateľ v tomto smere súdu nepredložil žiadny dôkazný prostriedok preukazujúci pravdivosť jeho tvrdení, ale len stroho konštatoval, že mu nebol platobný rozkaz doručený a súd využil inštitút fikcie doručenia. Dôkazné bremeno v exekučnom konaní týkajúce sa existencie právnej skutočnosti, ktorá má za následok zastavenie exekúcie, spočíva na povinnom. Súd v tejto súvislosti pripomenul, čo sa rozumie pod pojmom dôkazné bremeno a aký je jeho zmysel. Exekučný súd považoval z vykonaného dokazovania za preukázané, že exekučný titul bol sťažovateľovi riadne doručený a exekúcia sa vedie na podklade formálne a materiálne vykonateľného exekučného titulu. Okresný súd konajúci sudcom skonštatoval, že vyšší súdny úradník na základe vykonaného dokazovania dospel k správne právnemu názoru, že sťažovateľ nepreukázal ním tvrdený dôvod na zastavenie exekúcie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutým uzneseniam podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:
- Platobný rozkaz, na podklade ktorého je proti sťažovateľovi vedené exekučné konanie, mu nebol doručený.
  - Exekučný súd využil inštitút fikcie doručenia v zmysle § 111 až § 116 CSP, čím nerešpektoval § 266 CSP.
  - Je neprípustné, aby bola exekúcia vedená na podklade takého súdneho rozhodnutia, ktoré síce je opatrené pečiatkou vykonateľnosti, ale po materiálnej stránke vykonateľné nie je.
  - Exekučný súd nedostatočne preskúmal podmienky právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu, čím došlo k závažnému zásahu do základného práva na súdnu ochranu sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

e) Ak platobný rozkaz neprevezme oprávnená osoba, ide o okolnosť, ktorá nemá za následok nadobudnutie vykonateľnosti platobného rozkazu, t. j. platobný rozkaz nemôže byť spôsobilým exekučným titulom – táto skutočnosť je prekážkou na začatie, resp. pokračovanie v už začatej exekúcii a predstavuje dôvod na zastavenie exekúcie.

f) Exekučný súd v napadnutých uzneseniach postupoval formalisticky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva sťažovateľa na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie jeho práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) napadnutým uznesením okresného súdu z 31. mája 2021 o zamietnutí návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie a napadnutým uznesením okresného súdu zo 16. septembra 2021, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť proti tomuto uzneseniu.

III.1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces napadnutým uznesením okresného súdu z 31. mája 2021:

8. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pritom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

9. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

10. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z 31. mája 2021 vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažnosť podľa § 239 ods. 1 CSP, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť okresný súd prostredníctvom sudcu, ktorý v prípade zistenia zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa uznesením vyššieho súdneho úradníka bol zároveň povinný týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu.

11. Právomoc okresného súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces napadnutým uznesením okresného súdu zo 16. septembra 2021:

12. V kontexte argumentácie sťažovateľa, ktorou odôvodňuje namietané porušenie svojich v ústavnej sťažnosti označených práv, ústavný súd v súlade so svojou stabilnou judikatúrou

považuje v prvom rade za potrebné poukázať na to, že nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05). Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu práva zaručeného ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

13. Ako však vyplýva z obsahu ústavnej sťažnosti, sťažovateľ túto stabilizovanú judikatúru ústavného súdu opomína a ústavnú sťažnosť uplatnil v podstate ako ďalší opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Ústavná sťažnosť v podstate iba kopíruje dôvody, ktoré už sťažovateľ uplatnil prvotne v návrhu na zastavenie exekúcie a následne aj v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom. Účel ústavnej sťažnosti je však v porovnaní s opravnými prostriedkami v systéme všeobecného súdnictva diametrálne odlišný, keďže táto sleduje výlučne ochranu základných práv a slobôd.

14. Po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov okresného súdu. V napadnutom uznesení sa okresný súd zaoberal všetkými sťažnostnými argumentmi sťažovateľa, pričom presvedčivo, logicky a konzistentne odôvodnil aj svoje právne závery o absencii zákonného dôvodu pre zastavenie exekúcie vzhľadom na to, že oprávneným predložený exekučný titul je spôsobilým exekučným titulom na vedenie exekúcie, pričom sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k svojmu tvrdeniu o existencii skutočností brániacich vykonateľnosti exekučného titulu. Napadnuté uznesenie žiadne známky arbitrárnosti nevykazuje a nie je možné prisvedčiť ani tvrdeniu sťažovateľa o formalistickom postupe okresného súdu pri prijímaní napadnutého uznesenia. Ústavný súd tak považuje odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu za dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

III.3. K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok:

16. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva

podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu